

**Agencija za komunikacijska
omrežja in storitve
Stegne 7**

1000 Ljubljana

Sežana, 27.10.2020

Zadeva: Pripombe v javni obravnavi osnutka predloga Zakona o elektronskih komunikacijah, opr.št. 007-34/2019, EVA 2019-3130-0004

Spoštovani,

Spodnje pripombe podajamo kot operater, ki se je z investicijo v višini 191 milijonov EUR usmeril v komercialno izgradnjo visokozmogljivega ruralnega povsem optičnega omrežja na slovenskem podeželju, odprtega za vse operaterje pod nediskriminatornimi pogoji. Pri poskusih, da bi čim boljše izkoristili obstoječo infrastrukturo in s tem prihranili denar za izgradnjo čim več ruralnih priključkov, smo naleteli na več praktičnih problemov uporabe obstoječe zakonodaje.

Posledično želimo izkoristiti to javno posvetovanje za konstruktivne predloge, ki lahko bistveno izboljšajo obstoječi investicijski okvir za visokozmogljiva ruralna optična omrežja, ob doslednem upoštevanju ureditve po EECC ter slovenskih sistemskih pravnih rešitev.

V 3. členu se doda nova 72. točka, ki se glasi: »Skupna uporaba pomeni pravico operaterja omrežja, da ta v primeru obstoječe infrastrukture ali skupne gradnje po 11.členu tega zakona uživa dostop do fizične infrastrukture ter vsa upravičenja iz naslova služnosti, ki je po tem zakonu ustanovljena v korist drugega operaterja.«

OBRAZLOŽITEV: Odsotnost definicije skupne uporabe predstavlja tako praktičen kot tudi teoretičen problem, saj skupna uporaba sploh ni definirana v smislu

pravice, temveč jo zakon na drugih mestih opisuje bolj v smislu dejanskega položaja. Razlog za to je pravno nevtralna terminologija po pravu EU, ki mora dopuščati različne opcije ustanovitve pravic po kontinentalnih in anglosaških ureditvah. Odsotnost definicije pa postane pravno nevzdržna pri prenosu v slovenski pravni red, zlasti v primerih, ki so v praksi najbolj pogosti: ko se izvaja v okviru služnosti, ki jo je pridobil eden izmed udeleženih operaterjev in se razteza na drugega operaterja skladno z osmim odstavkom 25. člena predloga. Posebej je treba skupno uporaba kot pravico omeniti tudi v kontekstu skupne gradnje, saj bo tu šlo za še nezgrajeno omrežje, torej v prvi vrsti za pravico do skupne uporabe pravice gradnje, vsebovane v služnosti, šele sekundarno pa tudi elementov omrežja.

V 74. točki 3. člena se v definiciji stavbne fizične infrastrukture črta »v stavbi«.

OBRAZLOŽITEV: Razdelilna točka se ne nahaja nujno v stavbi (69. točka definicij). Sprememba je potrebna tudi zaradi združljivosti s Členom 61(3) EECC.

1. točka tretjega odstavka 9. člena se spremeni tako, da se glasi: »dograditev in nadgraditev obstoječih komunikacijskih objektov oziroma naprav elektronskih komunikacijskih omrežij (npr. nameščanje ali zamenjava naprav, vključno z zamenjavo oporišč nadzemnih linij, povečanje zmogljivosti komunikacijskega omrežja ali pripadajoče infrastrukture, uvlečenje komunikacijskih kablov v obstoječe cevi, rekonstrukcija, prestavitev, zaščita in popravila)

OBRAZLOŽITEV: Povečanje zmogljivosti je treba podrobneje definirati, predvsem pa upoštevati, da pogosto ne bo mogoče povečati zmogljivosti v smislu spremembe omrežja v visokozmogljivega brez dodajanja pripadajočih infrastrukturnih elementov.

Peti odstavek 11. člena se spremeni tako, da se glasi: »Zavezanec iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena lahko zavrne prošnjo zainteresiranega soinvestitorja iz drugega odstavka tega člena za dogovor o uskladitvi gradbenih del zaradi postavitve elementov elektronskih komunikacijskih omrežij, če:

- 1. bi to povzročilo dodatne stroške za prvotno predvidena gradbena dela, vključno s stroški, nastalimi zaradi dodatnih zamud zaradi usklajevanja gradbenih del,**
- 2. bi to oviralo njegov nadzor nad usklajevanimi deli,**

3. je prošnja za usklajevanje del vložena manj kot 30 dni pred oddajo vloge za izdajo gradbenega dovoljenja ali manj kot 30 dni pred predvidenim začetkom izvajanja del, kadar gradbeno dovoljenje ni potrebno.

Zavezanec iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena ne sme zavrni prošnje zainteresiranega soinvestitorja iz razloga, da ta ni pridobil služnosti. Za služnost operaterja, ki je na posamezni nepremičnini prvi pridobil služnost ali drugo ustrezno pravico, se pri skupni gradnji s strani zainteresiranega soinvestitorja smiselno uporabljajo določbe osmega odstavka 25. člena.«

OBRAZLOŽITEV: Preprečiti je treba situacijo, ko je mogoče neobstoj služnosti uporabiti kot razlog zavrnitve skupne gradnje zaradi »dodatnih zamud«. Na tej podlagi je namreč lahko navedeni člen v praksi povsem neuporaben, saj lahko operater pridobi služnost, nato pa uporabi neobstoj služnosti drugega operaterja, ki služnosti v tistem trenutku praviloma še ne bo imel, kot izgovor za zavrnitev. V zvezi s tem je potrebno ustrezno napotilo na osmi odstavek 25. člena, ki že zahteva razširitev služnosti na skupno uporabo, pri čemer je treba isto določbo smiselno razširiti tudi na fazo gradnje, torej na skupno gradnjo.

Drugi odstavek 15 člena se spremeni tako, da se glasi: »Infrastrukturni operater mora dostop do podatkov v obliki in vsebini, kot je zahtevana v prejšnjem členu pod sorazmernimi, nediskriminacijskimi in preglednimi pogoji odobriti v dveh mesecih od prejema pisne prošnje iz prejšnjega odstavka.«

OBRAZLOŽITEV: Razlog je preprečitev, da se za potrebe skupne uporabe oziroma dostopa zagotavljajo manj kvalitetni in manj podrobni podatki kot za potrebe javne evidence, zlasti v primerih, ko podatki v evidenco še niso vpisani.

Prvi in drugi odstavek 16. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij je zemljiški pas ob komunikacijskih vodih in objektih, v katerem se smejo graditi drugi objekti in naprave ter izvajati dela, ki bi lahko vplivala na delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja le ob določenih pogojih in na določeni oddaljenosti od vodov in objektov tega omrežja. Varovalni pas ne vpliva na skupno uporabo in skupno gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij.

(2) Širina varovalnega pasu je 0,5 metra od osi komunikacijskega voda.«

OBRAZLOŽITEV: Varovalni pas ne sme vplivati na skupno uporabo in skupno

gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij. Komunikacijskih omrežij namreč ni treba varovati pred drugimi komunikacijskimi omrežji, saj morajo biti elementi slednjih po predpisih med seboj elektromagnetno združljivi. Nadalje je problematična širina varovalnega pasu, ker se služnost ocenjuje na osnovi površine vplivnega območja. Problematična je določitev takega vplivnega območja v primeru priključkov (priključek se mora zaradi svoje narave približati stavbam, in imeti tako široko vplivno območje pomeni po nepotrebnem omejevanje pravice lastnikom stavb. Predlagamo, da se vplivno območje določi 0,5 m od osi komunikacijskega voda. Tudi sicer kot infrastrukturni operater nismo seznanjeni z empiričnimi dokazi na potrebo po tako širokem pasu, torej bi najverjetneje šlo za protiustavno omejevanje lastninske pravice, kakor tudi svobodne gospodarske pobude.

Tretji in osmi odstavek 25. člena se spremenita tako, da se glasita:

(3) Obvezna sestavina pogodbe je določilo o višini denarnega nadomestila za služnost, v primerih, ki se nanašajo na omejitev lastninske ali druge stvarne pravice na nepremičninah pri gradnji, postavitvi, obratovanju ali vzdrževanju javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture iz 21. člena tega zakona, pa tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe in skupne gradnje komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca z njegove strani ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, v skladu z določbami tega zakona. Imetnik pravice skupne uporabe ima v obsegu, ki je potreben za izvajanje skupne uporabe, upravičenja iz prejšnjega člena.

(8) Poleg sestavin, ki jih določa zakon, ki ureja ustanovitev služnosti za potrebe gradnje druge gospodarske javne infrastrukture, je obvezna sestavina pogodbe o ustanovitvi vsake služnosti po prvem odstavku tega člena tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe in skupne gradnje s strani operaterja omrežja. Pri določitvi višine denarnega nadomestila za služnost se upošteva tudi možnost skupne uporabe fizične infrastrukture s strani operaterjev omrežij.

OBRAZLOŽITEV: Uporaba služnosti se v primeru skupne uporabe lahko nanaša tudi na čas, ko omrežje oziroma njegovi elementi še niso zgrajeni, oziroma je služnost potrebna za samostojne gradbene posege operaterja, ki je udeležen v skupni gradnji skladno z določbami tega zakona. Skladno s tem je bistveno, da se poudari, da se služnost razteza tudi na skupno gradnjo. Hkrati je pomembno poudariti, da gre za vsako služnost, ki se ustanavlja po prvem odstavku tega člena, ne pa za »služnosti za potrebe gradnje druge gospodarske javne infrastrukture«, na katere se zakon sklicuje le glede drugih obveznih sestavin. Slednje so namreč

na podlagi omembe navedenih »drugih« služnosti doslej hoteli napačno ter v očitnem nasprotju z besedno, logično in teleološko razlago poskusili razlagati zakon nekateri operaterji.

Tretji in peti odstavek 133. člena se spremenita tako, da se glasita:

(3) Skupna uporaba iz tega člena obsega uporabo lastnine oziroma komunikacijskih objektov, kot so na primer stavbe, vhodi v stavbe in napeljave v njih, drogov, anten, stolpov in drugih podobnih konstrukcij, pa tudi cevnih vodov, kanalov, tras, vstopnih jaškov in priključnih omaric, vključno s fizično skupno lokacijo in uživanje pravic iz 25.člena tega zakona.

(5) Agencija odloči o ukrepu iz prvega odstavka tega člena na zahtevo operaterja omrežja, če oceni za primerno glede na okoliščine primera pa tudi po uradni dolžnosti. Pri izdaji odločbe agencija postopa po postopku iz petega odstavka 127. člena tega zakona. Agencija v postopku reševanja spora na zahtevo operaterja omrežja izda odločbo, s katero določi pogoje skupne uporabe, ki veljajo za celotno omrežje drugega operaterja.

OBRAZLOŽITEV: Možnost odreditve skupne uporabe trase oziroma služnosti kot pravice je nujna, da se v čim manjši meri obremeni služeče zemljišče, hkrati pa doseže smisel zakonske določbe, ki je prav v delitvi obstoječih pravic uporabe zemljišča med operaterji, ker na zasebnih zemljiščih praviloma obstajajo prostorske omejitve. Brez navedenih dostavkov se je obstoječa ureditev v praksi izkazala za nezadovoljivo in v praksi neuporabno, saj se skupna uporaba skladno z ureditvijo po Okvirni direktivi, kot je bila dopolnjena leta 2019, oziroma zdaj po EECC med drugim odreja prav zaradi omejitev, ki jih predstavljajo služnosti na tujem zemljišču kot izključne stvarne pravice. Za te služnosti je po drugem odstavku 24. člena bistveno, da se z njimi »le v najnujnejšem obsegu moti lastnika nepremičnine in obremenjuje služeče zemljišče«. Seveda je motenja najmanj, če se novi vodi uvlečejo v obstoječe cevi, vendar tovrstne kapacitete ni povsod na voljo, na podeželskih območjih pa ponekod niti ni cevne kanalizacije. V teh primerih se motenje najbolj omeji, če se uporabi ista trasa, kot jo je uporabil prvi operater omrežja, oziroma jo uporabljata dva operaterja, ki gradita istočasno.

Nadalje pa predlagamo, da se operaterjem omogoči pred Agencijo zahtevati odločbo, s katero se pogoji skupne uporabe uredijo celovito, na celotnem omrežju infrastrukturnega operaterja, proti kateremu se postopek vodi, da se prepreči neučinkovito drobljenje postopkov in zavlačevanje s sklicevanjem na različne ovire na različnih območjih oziroma lokacijah.

Goran Živec
RUNE Enia
Direktor
komunikacijske infrastrukture d.o.o.
Partizanska cesta 109 • 6210 Sežana
Rune Enia d.o.o.